

DOMOVINA

— na knjižnica

— cesta 2, II. drž. gimn.

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Prešernova ulica 54
Uredništvo „Domovine“, Miklošičeva cesta 16, Telefon 72

Izhaja vsak petek.

Naročnina: Četrtno Din 6.—, polletno Din 12.—
Ogledno Din 24.—

Prazne torbe

Narodna skupščina je nastopila počitnice in poslanci se vračajo med narod, ki jih je izvolil, da povedo, kako so vršili svojo nalogo. Slovensko ljudstvo si je izvolilo skoro le klerikalne poslance. Ker so torej ti glavni zastopniki našega naroda, se moramo obrniti nanje, da položijo račune.

Polne so bile obljub njihove torbe ob volitvah. Kaj vse so nam obetali takrat in ne samo obetali, temveč odločno zagotavljali, da bo klerikalna stranka, ako zmaga, tudi vse obljube izpolnila.

Bila je sijajna zmaga klerikalcev in v vselem razpoloženju, da so slovensko ljudstvo tako imenitno speljali na led, so hiteli klerikalni poslanci v Beograd. Tam pa so pri izdatnih dnevnicah kmalu pozabili na vse obljube in pričeli voditi politiko strankinih in osebnih koristi. Njihova politika ni šla za ljudskim blagom.

Markov protokol najbolj žalostno izpričuje, kaj hočejo klerikalci, ki so pomagali ustvariti samoradikalno vladno, samo da delavni demokrati ne bi prišli na vladno. Tako se imamo zahvaliti tudi klerikalcem za vse slabe stvari, ki nam jih je prinesel samoradikalni režim. Najhujše zlo je ogromno povišanje davkov, dasi so nam klerikalni agitatorji obljubljeni ob volitvah zmanjšanje in po bolj odročnih krajih celo odpravo davkov.

Katera klerikalnih obljub se je izpolnila? Kako se bodo sedaj zagovarjali poslanci SLS? Rekli bodo mogoče, da so se na vse načine potrudili, da bi izpolnili obljube, a da pri teh razmerah ni šlo. Tak izgovor ni vreden piškavega oreha. Saj smo ves čas zasedanja narodne skupščine videli, da so se klerikalni poslanci prav malo trudili, da bi izpolnili obljube, katerih mnoge se izpolniti sploh ne dajo. Tako n. pr. obljuba, da se bo po klerikalni zmagi zmanjšala druginja. Takšni čarovniki pa naši klerikalci res niso, da bi mogli svet s cenami narobe obrniti.

Ako bodo prišli sedaj klerikalni poslanci prāt med nas zamorca in se opravičevati, jim kar povejmo: Dovolj ste imeli moči, da bi s pametno politiko delali za dobrobit naroda, toda vaša politika je bila že spočetka na krivih potih, ko ste se zvezali s posebjeno hrvatsko ljudsko nesrečo Radićem, ki misli, da je ves svet tako prismojen kakor on sam.

Klerikalci niso iskali zvez z res za ljudski blagor vnetimi strankami. Zato tudi ni čudno, če so našli radičevce in bosanske mohamedance ter končno radikalce. S komur se bratiš, takšen si.

Polne so bile torbe obljub, a prazne so torbe uspehov. Vsi to vidimo in čutimo na lastni grbi. Za naše ljudstvo je ta izkušnja prav zdrava.

Pismo iz Hercegovine

Mostar, 27. julija.

Sedeli smo v vozu 3. razreda male, a brze bosanske železnice. Naš cilj je bil Gruž. Na razkrižju v Gabeli je vstopila v naš voz trojica polmestno oblečenih ljudi. Čim se nameste po praznih sedežih, so se spustili takoj . . . v politiko.

Govorili so o vsem mogočem in nemo-gočem ter se prerekali, le v udrihanju po Srbih so si bili edini. Za vsako nezgodo in neugodnost so delali odgovornega Srba. Premišljeval sem na tihem, kako smo vendar podobni Slovenci Hrvatom, mnogo bolj nego brat bratu, ker pred par dnevi sem poslušal prav takšen razgovor, podobno naltcevanje in bedasto laž v vlaku od Maribora do Ljubljane, samo v drugem narečju.

Razgovor je bil vedno glasnejši, posebno ko se je pridružilo omenjeni trojici še par prejšnjih potnikov našega vagona. V debati so prišli seveda do Radića! Toliko hvalisanja in čaščenja je bil deležen kdaj še samo eden smrtnik, in to je bil cesar Franc Jožef.

Hotel sem se oglasiti s kakšno pohlevno opazko, pa se nisem upal v strahu za svojo grbo, ker sem videl, da je vse potništvo razen približno 35letnega, delavskim slojem pripadajočega moža in njegove žene kakor posebjena agitacija Radićeva.

Na obrazu omenjenega možaka sem opazil, da se nekaj kuha v njegovi notranjosti. In v resnici, na opazko nekega potnika o današnji druginji in težkem položaju državljanov, cesar da so krivi seveda zopet Srbi, se je možak nenadoma dvignil in pričel govoriti, da sem se v resnici čudil:

«Ne blebetajte praznih laži! Jaz sem istotako rojen Hrvat kakor vi. Vse svoje življenje sem trdo delal in občutim dovolj bedo današnjih neurejenih razmer, a zato nisem nikdar bolj dolžil Srbe kot krivce današnjih razmer kakor Hrvate. Moje bede je največ kriv Radić! Ako se pomisli, da se je pet let igral nekako skrivalnico po Zagrebu, medtem ko se ustvarjajo v Beogradu temelji države, je to le dokaz njegove popolne nezmožnosti in zavratne hudobije.»

Ko so mu odgovarjali in pričeli napadati med drugim Orjuno, je nadaljeval: «Čudil sem se ustanovitvi Orjune — jedva 3 leta po vojni — a danes uvidevam, da je to

potreben lek za rane na našem državnem telesu.»

No, jaz bi si med radičevci ne upal tako glasno in odločno ugovarjati.

Na prvi postaji je možak izstopil s svojo ženo — brez slovesa, a mi smo molčali skoro do Gruža.

Radikalni raj

Posebne vrste je ta radikalna stranka; v nazadnjaštvu, korupciji in demagogiji odlično konkurira z našimi klerikalci. Njihova politika je politika neznačajnosti. Najprej so si s pomočjo federalističnega bloka, to je klerikalcev, radičevcev in bosanskih muslimanov zagotovili samoradikalno vladno, potem pa so na te svoje zaveznike pozabili in vladali le s podporo Nemcev in Turkov.

Vse, kar nam je radikalni režim prinesel, smrdi po nazadnjaštvu. Uradniški zakon je slab, izvršili še niso radikalci niti tako potrebnega izenačenja davkov, uvedli so srednjeveški kuluk. Korupcijskih afer, ki jih imajo na hrbtu, je brez števila in demokratični poslanski klub v Beogradu je začel zbirati avtentične podatke o vseh teh umazanostih. Ves državni aparat so zlorabljali radikalci v strankarske svrhe.

In taka stranka se je ob zadnjih volitvah usidrala tudi v Sloveniji. Nismo mislili do takrat, da bo skušala priti med nas, ker je to plemenska velesrbska stranka. Pa kaj za to? Saj ima denarja kakor črepinj, a za denar, udobna korita in druge ugodnosti se povsod dobi nekaj ljudi, zlasti sedaj po vojni, ko je svetovni požar zrahljal pojme o morali in značajnosti.

Žalostno izpričevalo je to za Slovence, čeprav končno radikalna stranka šteje v Sloveniji le par stotin ljudi, ki se sedaj pod samoradikalnim režimom prav širokoustijo. Njihovo slovensko glasilo že uvaja po malem priznane radikalne metode. Med vrstami in včasih kar naravnost in odkrito zagrozi nepokornemu državnemu uradništvu, ki seveda nikakor ne more biti navdušeno za ta režim, ki ga hoče izstradati.

Strahu pa pred radikalci le nobenega! Radikalija v Sloveniji ne bo dolgega obstanka, ker veliko «košta», pa malo nese. Kakor je podoba, že radikalni vodje v Beogradu uvidevajo, da je škoda izmetavati toliko denarja za par slovenskih duš, ki so prav malo v sorodu z značajnostjo.

Priporočajte in širite
„Domovina“!

Italijanska izzivanja na Triglavu

Poročali smo zadnjič, kako so Italijani dne 15. julija klavrnno v strahu pred Orjuno morali opustiti napovedano razvitje prapora na vrhu Triglava.

Da zabrišejo ta sramoten spomin, so prejšnji četrtek zopet prilezli po strmi stezi, ker so vedeli, da ne bodo doživeli sprejema, kakršnega zaslužijo. Bila je četa alpincev, ki so našli na vrhu le par slovenskih planincev. Prišlo je do prepira s poveljnikom, ki je slovenskim turistom zagrozil, da bo dal porušiti Aleksandrov dom pod Triglavom, ako se bo kdo v bodoče drznil italijanskim junakom braniti dostop na Triglav.

In prošlo nedeljo se je zopet privlekla na Triglav dolga vrsta alpincev, oboroženih s puškami, ročnimi granatami in strojnimi.

Zaradi tega nesramnega izzivanja in skrunjenja naših svetih triglavskih skal je Orjuna poslala italijanski vladi poziv, naj za prihodnjo nedeljo pošlje na Triglav vojake, da dobijo primeren pozdrav in obenem plačilo za izzivanje. Objestna italijanska predrznost bo imela tudi diplomatske posledice, kajti Lahi se bodo morali enkrat milo ali s silo prepričati, da je Triglav simbol naše sile in naše odločnosti.

Politični pregled

Poslanci so šli na počitnice in narodna skupščina se snide zopet v septembru. Stori la je narodna skupščina v tem času prav malo in še to je bilo slabo, ker

na zadnjaški radikalni vladi ni bilo do pravega dela za ljudstvo.

Radikalni režim nam je prinesel povišanje davkov, slab uradniški zakon, kuluk itd. Podpirali so radikalce Nemci in Turki, ki so vedno glasovali z njimi. Tudi naši klerikalci, ki so ob volitvah toliko obljubljali, imajo pri teh slabih zakonih svoje «zasluge», ker so pomagali samoradikalni vladi v sedlo. Zato bo z njimi kakor z radikalci jugoslovansko ljudstvo prej ali slej obračunalo.

Zastopniki držav Male antante so se sestali

na konferenci v Sinaji,

kjer so razpravljali o splošnem položaju v Evropi, posebno pa v neposredni sosesčini, na Madžarskem in Bolgarskem. V vseh vprašanih se je doseglo popolno soglasje in Mala antanta ostane tudi v bodoče to, kar je bila do sedaj: največje jamstvo za mir v srednji Evropi. Dokler so složne države Male antante, ne morejo oni sosedje, ki niso zadovoljni z izidom svetovne vojne, niti misliti na kako vojno.

Zaradi raznih še nerešenih vprašanj se vršijo zopet

nova pogajanja med Jugoslavijo in Italijo,

in sicer v Rimu. Zanimivo pri tem je to, da niti naša, niti italijanska vlada ne dajeta nobenih izjav. To si mnogi razlagajo tako, da je med Beogradom in Rimom že dosežen sporazum, ki da bo v kratkem objavljen. Eno je gotovo: pravega prijateljstva in dobrega sosedstva med nami in Italijani ne bo nikdar, ker Italijani so zemlje lačni in ker jim je njihova lastna domovina veliko premajhna, da bi mogla preživljati toliko število prebivalstva, kakor ga ima Italija. Italijani si bodo vedno želeli tujih dežel, v prvi vrsti naših. Jugoslovani Italijanu nikdar ne bo zaupal in nikdar verjel.

V Nemčiji je vse narobe. Ta nekdanja tako mogočna država preživlja danes take težke čase, da se zdi človeku skoro neverjetno. Nemški denar je danes še mnogo manj vreden od avstrijskega; njegova vrednost se že močno približuje vrednosti ruskega sovjetskega rublja. Zaradi takih razmer se nahaja nemška vlada v krizi in bo skoro gotovo padla. Nova nemška vlada, ako pride, seveda ne bo nič srečnejša, ker čudežev ne bo mogla delati.

Vse to so posledice vojne, ker

vojna odškodnina,

ki jo mora Nemčija plačati, je velika. Nemci se je branijo z vsemi sredstvi in da bi se je popolnoma ubranili, so baje nalašč pomagali upropaščati svojo denarno vrednost, toda Francozi vztrajajo trgovatno na svojem stališču, da mora Nemčija plačati vsako, tudi najmanjšo škodo, ki jo je napravila njena armada na Francoskem in drugod.

Francozi in Belgijci so tako trdovratni in neodfjenjivi, toda

Anglija hodi svoja pota,

ker na njenem ozemlju niso razsajali in uničevali nemški vojaki. Sicer zahteva tudi Anglija odškodnino od Nemčije, a vendar manjšo. Odtod vsa nesoglasja, ki je pojavljajo od časa do časa med Anglijo z ene in Francijo ter Belgijo z druge strani. Francozi in Belgijci zahtevajo od Angležev, da ostanejo pri prvotnih zahtevah, Angleži pa pravijo, da bi se morala vnovič proučiti plačilna zmožnost Nemčije, ki vidi samo v tem nesoglasju med zavezniki edino svojo rešitev.

Dopisi

ZIRI. V nedeljo 5. avgusta ob 4. uri popoldne prirede tukajšnji visokošolci na Dobračevi krasno pravljico komedijo «Krojaček in naček», katere čisti dobiček je namenjen za podporo našim visokošolcem. Vabimo naše pristaše, da se prireditve udeležijo ter tako podprejo naš inteligenčni naraščaj. Naše sokoško društvo vrlo dobro napreduje, zlasti sedaj v počitnicah, ko nam pomagajo naši vrli dijaki. Naš dom je postal središče vsega kulturnega življenja v našem kraju. Zastonj se trudijo naši nasprotniki, da bi nas ovirali v delu. Naša misel gre krepko naprej. — Zdravo!

SAVA NA GORENJSKEM. Prošli teden so tukaj aretirali sedem članov tajne komunistične organizacije, katero je izsledil neki tukajšnji detektiv. Aretiran je bil odbor, ker je samo ta bil naveden na listi, ki je prišla v roke omenjenemu detektivu. Pri hišni preiskavi so pri nekem članu našli tudi nekaj municije. Preiskava se nadaljuje.

JAVORNIK. Tukaj se je dne 29. julija z motornim kolesom smrtno ponesrečil mesarski vajenec Ignac Koritnik. Padel je tako nesrečno, da si je prebil glavo. Prepeljali so ga v tovarniško bolnico, kjer pa je kmalu izdihnil. Pokojni Nace je bil član tukajšnjega sokolskega društva. Bodi mu zemljica lahka!

JESENICE. Prošlo nedeljo je na veliko veselje naprednega občinstva prvič javno nastopila godba na pihala tukajšnjega sokolskega društva. Nastopilo je 28 moč, skupno

Zorana:

Zaklenjen spomin

IV.

Minul je mesec dni. Prijazno je pozdravljalo jutranje solnce dolenske ravnine. V vinogradih so se trte šibile pod težo polnih sočnih grozdov. Vida jih je s teto ogledovala ter občudovala.

«Kajne, da ostaneš do trgatve pri nas?» jo je vprašala teta.

«Prav rada, če se prej ne naveličam.»

«Morda tu česa pogrešaš?»

«O, prav nič. Saj je tako lepo pri tebi. Edino le po mami mi je dolgčas.»

«Kakor vsakemu otroku. No, pa saj boš potem vse leto pri nji.»

V resnici jo je najbolj bolelo to, ker je pogrešala Ristovih pisem, ki jih je dobivala tu bolj redko nego v mestu. V treh tednih šele dve pismi! Sedaj je preteklo že štirinajst dni, a še znamenja ni. Sramovala se je že hoditi tako pogostoma na poštni urad. Ker je mislila, da vsi vedo, kaj išče, je sklenila, da

pojde vnaprej bolj redko. Toda dan za dnem je bila prevarana. Tudi danes je bila njena pot zaman. Ali jutri hoče in mora zopet na pošto! Naj jo le motrijo tisti uradniki, ki zevajo vedno izpod čela na stranke, prihajajoče v urad.

Ah, ta sladka misel. Jutri pride pismo. Jutri . . . jutri, si je ponavljala v duhu.

Naslednjega dne ni bila zamišljena, ko je stopala po prašni cesti. Nič se ni pogrezala v študij svoje usode. Danes je videla svet v drugačni obliki kakor po navadi. Kakor bi se vsa narava želela nje . . . Vabila jo je cesta, ptički na drevesih so ji veselo prepevali in poljske cvetke ob potu so jo pozdravljale. In če se zopet varam? Ob tej misli se je zdrznila. Toda ne, ne dam se zapeljati od dvomov. Kakor je resnično moje življenje, tako gotovo dobim danes od Rista vesti, si je ponavljala. In kakor bi ji kdo hotel zastaviti pot, je odhitela z nepremagljivo silo k tisti dobro poznani hišici, kjer jo je res čakal droben bel zavitek.

Vidine oči so se zaskrile. Srce ji je plesalo v sladki omami. Vsa zemlja, oblečena v zlato

plašč solčnih žarkov, se je z izredno ljubeznivostjo sukala okrog nje. S tresočo roko je segla v predal. Zgrabila je pisemce, ga varno skrila k sebi, ne da bi dobro pogledala pisavo.

Radi previdnosti ni odpirala pisem na pošti ali na cesti. Prišedši domov je odšla takoj v svojo sobo. Odprla je list. Jela je hlastno čitati:

Spoštovana gospodična!

Pri teh besedah se je ustavila. Od kdaj jo vika njen Risto? Ali hoče pretrgati zveze z njo? Nato je opazila, da to ni njegova pisava . . .

Spoštovana gospodična!

S tužnim srcem Vas obveščam, da je moj dobri gospod Risto Janković, nadporočnik dne 5. t. m. padel na italijanski fronti.

Njegov vdani sluga

S. B.

List ji je zdrknil iz roke in omahnila je nezavestna na posteljo. Čez dobre pol ure je zopet odprla oči. Njen pogled je imel izsraz blaznosti in ustnice so se ji komaj vidno premikale: «Padel . . . mrtev . . .» Nato je

pa jih šteje že 34. Najprej je godba napravila pešizlet v Mojstrano, proti večeru pa se je vrnila ter je ustavila v tukajšnji kolodvorski restavraciji, kjer je odigrala več komadov. K temu se je hipoma nabralo v restavracijskih prostorih in na peronu mnogo tujega kakor tudi domačega občinstva, ki je godbo z navdušenjem pozdravljalo. S tem je naš Sokol napravil velik korak naprej. Priznamo, da bo treba še mnogo truda, preden bo naša godba dosegla isto dovršenost kakor druge, ki se vezbajo že več let, toda začetek je storjen, največje težkoče so premagane; sedaj bo treba le veselja in požrtvovalnosti, pa bo šlo gladko naprej. Vse priznanje gre sokolskemu starosti, ki je največ pripomogel, da je Sokol dobil svoj godbeni zbor. Priznanje pa zaslužijo tudi bratje Sokoli, ki so kljub težkim razmeram žrtvovali toliko časa, da so že pri prvem nastopu dosegli zelo lep uspeh! Le vztrajno naprej. Zdravo!

MIRNA NA DOLENJSKEM. Po končani svetovni vojni se je povsod pričelo novo gibanje, novo življenje. Mi, ki smo se vrnili s fronte domov, smo si pač zopet začeli v potu obraza služiti vsakdanji kruh. Dobili smo znova od mirniškega graščinskega veleposelstva njive v najem, in sicer v jeseni leta 1920. za nastopno leto po primerni ceni, ki ji razumen človek ni mogel ugovarjati. Lani pa se je najemnina za letošnje leto trikratno zvišala. In pred dobrim tednom smo še bolj zastrmeli nad razglasom pred cerkvama v Mirni in Št. Rupertu, da bomo za leto 1923./1924. morali plačati najemnino v dinarjih, torej štirikratno zvišanje za njive mirniške graščine. Kaj je povod temu? Ali to, da se je dražba sena in otave na travnikih tako dobro obnesla? Dosti je bilo temu krivih par nepremišljencev, ki so dražili kar trikrat preko vrednosti. Pri njihah je drugače. Malo je vaščanov, ki ne bi nujno rabili njive v najem, okoličani pa so splošno navezani nanje. To so mali obrtniki, vdove in razni siromaki, ki si na najetih njivah pridelujejo svoj najpotrebnejši živež. Odsihdob kratkoma ne bodo zmogli tako visoke najemnine. Dve leti zapored je suša v nizki in peščeni zemlji uničila skoro ves pridelek. V bližini vasi pa uničujejo žito vaške kokoši. Vprašujemo tudi gospode, ki so obljubljali avto-

nomijo, ali naj po njihovi zaslugi zaradi povišanja davkov mi reveži prenašamo nezasišano navijanje cen in najemnine? Skrbite, da dobijo siromaki in za delo nesposobni vsaj vsakdanji košček kruha po krščanski ceni. S tem bi bili mi zadovoljni, toda vam je menda le za avtonomijo, v kateri lahko graščaki in druga gospoda živi od naših krajcarjev. — Prizadeti.

RAJHENBURG. Kaj vse si klerikalci dovolijo, kaže nastopni slučaj? Ker še nova lurška cerkev nima ure, si je župnik kar na lepem izposodil pred letom od tržanov popravljen stolpno uro starodavne trške cerkve sv. Petra. Pa odpeljal si jo je tako-le bolj za hladom. Ko so tržani počivali od težkega dnevnega dela in ko je pratika kazala temne noči, je zapregel svojega konjička ter hajdi nad lastnino sv. Petra! Sedaj pa še gospodje v družbi svojih ključarjev zbijajo šale na račun tržanov. Povemo pa prečastitemu in obema Francetoma, ki se sicer delata nedolžna, da jih bo ta samovoljna rekvizicija še dolgo časa pekla. Tržani smo sicer potrpežljivi, pa tudi potrpežljivost je enkrat konec. O tem se bodo gospodje skoro prepričali.

Kmetijski glasnik

ŠTEVILNI ŽIVINSKI SEJMI.

Po nekaterih naših krajih imamo toliko sejmov, da se je že pred vojno opetovano naglašalo, da bi bilo v prid našemu kmetškemu gospodarstvu, ako bi se ti sejmi omejili. Storilo pa se ni do sedaj še nič v tem oziru. Med vojno so pač prenehali razni sejmi, ker je zmanjkalo pogojev za nje, sedaj po vojni so pa zopet oživeli. Še več. Tu in tam hočejo tudi nove sejme. Vsaka večja vas bi že hotela imeti svoj sejem, tako daleč se tirajo te prireditve. Prišli smo tako daleč, da se prihajajo za sejme priporočati celo živinski mešetarji!

Predaleč gremo! Po Dolenjskem se preganja živina od enega sejma na drugega, tako da je po več dni od doma. Vsa izguba delovnega časa, vsi stroški potovanja, vse zamude pri domačem delu, vse, kar trpi živina, vse to se prezre na ljubo dobičku, ki ga na-

pravi gospodar s prodajo ali zameno svoje živine.

Ne rečem, da so po nekaterih krajih sejmi bolj opravičeni kakor po drugih. To velja zlasti tam, kjer je reja delovne živine doma in kjer so prilike za potovanje in prometne zveze manj ugodne, toda preštevilni sejmi so tudi v takih krajih neopravičeni, ker nam v splošnem več škodujejo kakor pa koristijo. Ako se imajo živali na sejmu zgolj iz dobičarskih namenov prodajati in kupovati, da se pri tem kaj zasluži, potem take špekulativne barantije ne moremo ne s stališča naše živinoreje niti s stališča našega gospodarstva zagovarjati. Kdo pa naj povrne vso drugo škodo, ki je v zvezi s takim sejmarjenjem?

Kakor so sejmi opravičeni in potrebni, tako je po drugi strani vsako pretirano sejmarjenje le na škodo naši kmetiji. Kmetija ima za svoj napredek razne bolj nujne in važne naloge kakor je pohajanje po številnih sejmih, ki se vrste drug za drugim po najbližjih krajih.

NAJBOLJŠE TRAVE V OTAVI.

Če hočemo travniške pridelke zboljševati, je treba, da poznamo rušo in kar na njej dobroga in slabega raste. Dobre rastline je treba pospeševati, slabe pa zatirati. Delati je na to, da šteje ruša trave, ki nam dajejo tudi v otavi dobro košnjo in ki se v poletnem času krepko razvijajo. V poletnem času imamo pri nas večkrat sušno vreme. Treba tedaj tudi takih trav, ki se suši upirajo. Skrben gospodar bo opazoval travniško rušo in se bo zanimal za to, kako se razvijajo posamezne vrste travniških rastlin. Skušal bo po možnosti vplivati, da se mu ruša v enem in drugem oziru izboljšuje. Nabiral bo prilično razna dobra travna semena in jih bo v svojem času raztrosil po travniku na mestih, ker jih je najbolj potreba.

Med travami, ki se po naših krajih posebno v otavi odlikujejo, stojita na prvem mestu zlati oves in francoska palovka. Obe travi dajeta prvovrstno, mehko in tečno otavo in primeroma bolj bogato košnjo kakor druge trave. Tudi pridetata saj deloma do cvetja, ker sta bolj zgodnje rasti. In kar jim je šteti posebno v dobro, je to, da kljubujeta suši bolj

vstala ter se opotekala po sobi. Potem pa je pograbila pisemce in ga strgala na drobne koščke. Krilila je z rokama po zraku, trgala si lase z glave, moči so ji pojemale in zgrudila se je na tla . . .

Ležala je v tem stanju dobro uro. Teta, ki jo je že vse popoldne iskala okrog, se je domislila in vstopila v njeno sobo. Ali káó naj bi popisal njen strah, ko jo je uzrla ležečo na tleh, brez znamenja življenja.

«Vida! Vida!» je obupno klicala, «pređrami se!» In močno jo je stresla, da jo zopet obudi k življenju. Ko to ni nič koristilo, je poklicala sosedo na pomoč. Položili sta jo v posteljo, močili ji sence s kisom, a vse, vse ni nič pomagalo. Jasno torej: treba je zdravniške pomoči. Teta ga je dala poklicati. Po preteku pol ure je prišel ter jo spravil k zavesti. Ko je Vida ugledala žalostne in skrbne obraze okrog sebe, se je spustila v neutulajljiv jok. Zdravnik je konstatiral, da ima vročino.

Izjavil je, da bo to stanje še dolgo časa trajalo ter da se bodo ti živčni napadi ponavljali. Poudarjal je, da bo odslej vsak dan

potrebna njegova pomoč, dokler se njeno stanje ne zboljša.

Brzobjavno obveščena je prepadenega obličja prihitela gospa Kalanova k svoji hčerki. Obupno je plakala nad Vidinem stanjem, ki se je dnevno slabšalo. Celo zdravnik je pričel dvomiti nad njenim življenjem.

«Rešite mi jo, rešite!» je prosila zdravnika ter vila roke.

Zdravnik pa je bil vselej tedaj v zadregi, ker ji ni mogel dati nikake tolažbe.

Mesec dni in noči sta presedeli gospa Ana in njena sestra pri Vidini postelji. Med mrzličnimi blodnjami sta mnogokrat čuli besede: «Mrtev . . . padel . . .» Nekoč je celo vpila: «Risto, moj Risto, vrni se!»

To jima je bila nerazrešljiva uganka. Kaj pomenijo te besede. Teta je ugibala ter prišla na misel, da je morda Vida prej ljubila. To mnenje je izrazila sestri. Ta je pa odmajala z glavo ter z gotovostjo odvrnila: «Zahajala ni itak nikamor; sicer pa veš, da ne bi tega meni zamolčala. Toda kaj ti pride na misel, ali ne vidiš, kakšen otrok je še?»

«O, draga moja! Slišala sem še o drugačnih slučajih, zato ne bi bilo prav nič čudno . . .»

«Bodi brez skrbi, da to ni vzrok Vidine bolezní.»

«Ampak kaj jo je pritiralo v to obupno stanje. Dopoldne je bila še popolnoma zdrava, vesela, popoldne pa je že tako nevarno zbolela.»

«Saj ravno to, to mi je uganka . . . Jaz se bojim, da ne izgubim edinega otroka. Joi, če mi umrje!»

Toda Bog je prizanesel. Teden pozneje je šlo Vidi na bolje. Prebolela je najhujše, a posledice so ostale, žalostne posledice. Zavedla se je, čemu je do sedaj živela in kaj je tvorilo bogastvo njene duše. Zakaj me ni ugrabila bela žena, da bi me rešila žalostnega gorja . . .

Ko se je nahajala v rekonvalescenci, je presedela cele popoldneve na travi za hišo. Tedaj se je spomnila tistih lepih sestankov v hladni kostanjevi senci. Oh, kako jo je zaboléla ta spomin. V bridkih bolečinah se ji je krčilo srce. (Konec prihodnič.)

kakor vse druge trave, ki jih cenimo po naših travnikih. Zaradi teh dobrih lastnosti je skrbeti, da se nam te trave ne izgube iz naših travnikov, ampak nasprotno, da se nam pomnože in da pomagamo tudi sami z nabiranjem in posetvijo takega semena, da se po naših opešanih travnikih zopet vgnezdijo in razširijo.

Ako bi začeli naše travnike v tem oziru malo bolj skrbno gojiti, lahko bi se na njih dosti več nakosilo in dosti boljše krmo spravilo, kakor je pridelamo danes.

MUŠJA NADLOGA PO NAŠIH HLEVIVH.

V poletni vročini nam živina po hlevih vse bolj trpi, kakor si mislimo. Živina trpi po eni strani zaradi vročine, ki je po naših nizkih hlevih večkrat neznosna. Že zaradi soparnih hlevov nam živina hujša in daje manj mleka. Po drugi strani pa trpi zaradi nadležnih hlevskih muh. Ta škoda je tudi velika. Hlevske muhe zbadajo živino in ji pijejo kri. Treba le pogledati te muhe, kadar posedajo po stropu in stenah, kako so napojene živalske krvi. Naravno, da se živina v poletni vročini slabo počuti in da nam daje zmanjšane užitke.

Kakor je treba odvracati vročino in soparico iz naših hlevov, tako moramo preganjati tudi nadležne in škodljive hlevske muhe. Kjer so lastovnice doma, tam nam te drobne živalice opravijo veliko dobrega dela. Žal, da jih nimamo povsod. Drugod je pa boj proti muham težak, ker se ta mrčes prikazuje ponovno in v brezštevilih rojih. Najmanj škodujejo muhe v čistih, zračnih in hladnih hlevih. Zato bodi naša skrb, da imamo snažne in hladne hleve. Stalen preprih pod stropom hleva, ki ga napravljamo z dobrimi zračniki (ventilacijami) je v tem pogledu veliko vreden, ker odganja muhe. Vsa druga sredstva za pokončevanje muh so malovredna. Mušji klej, ki se obeša po hlevih, le malo pomaga. Med vsemi sredstvi je lov na muhe še največ vreden, ker se jih lahko s pripravnim sakom en pot več vjame kakor z mušjim klejem celo leto. Ta sak mora biti spredaj širok, spodaj

spičast, sicer pa dolg. Ob stropu se vjame največ muh. S sakom je pridno vihteti, da nam vjete muhe ne uhajajo. Nazadnje jih je s kropom popariti, na ta način, da se potopi spodnji konec zavitega saka z muhami v krop. To delo je vsak dan ponoviti, če hočemo varovati živino zares uspešno pred muhami.

Gospodarstvo

DRŽAVNA KMETIJSKA ŠOLA NA GRMU.

Novo šolsko leto se začne v pričetku novembra t. l. Šola ima dva oddelka. Celoletna šola je namenjena predvsem za učence iz vinorodnih krajev, zimska šola pa za učence iz nevinorodnih krajev. Letna šola traja od 1. novembra t. l. do 31. oktobra 1924. z enomesečnimi počitnicami v avgustu, zimska pa dve zimji po 5 mesecev.

Učenci imajo na zavodu vso potrebno preskrbo, to je stanovanje, hrano in snaženje perila. Preskrbovalnina, ki se plačuje polletno naprej, znaša 240 Din mesečno. V slučaju rastoče draginje se pa lahko zviša. V plačilo se sprejemajo tudi živila po dnevnih cenah. Šolnino 50 Din za en tečaj plačujejo samo učenci, ki niso iz Slovenije. Oddati je tudi nekaj mest proti plačilu polovične preskrbnine in nekaj prostih (brezplačnih) mest, to pa le revnejšim kmetiskim sinovom, ki se izkažejo z uradno potrjenim ubožnim izpričevalom, oziroma z izkazom premoženja in ki se zavežejo, da ostanejo po končanem šolanju na domačem posestvu. Šola ima sploh v prvi vrsti namen, da vzgaja dobre kmetijske gospodarje in zato imajo kmetiski sinovi, bodoči gospodarji, pred vsemi drugimi priložnosti.

Pogoji za sprejemanje so: starost najmanj 16 in največ 25 let, neoporekljivost, telesno in duševno zdravje, z dobrim uspehom dovršena ljudska šola.

Prošnje za sprejem je pisati lastnoročno na celo polo, kolkovati s kolkom za 3 Din in priložiti en kolek za 10 Din za rešitev. Prošnje je vložiti najpozneje do 15. septem-

bra t. l. pri ravnateljstvu državne kmetijske šole na Grmu, pošta Novo mesto. Prošnji je treba priložiti: 1.) krstni list, 2.) domovnico, 3.) odpustnico, odnosno zadnje šolsko izpričevalo, 4.) zdravniško izpričevalo, 5.) izpričevalo o nravnosti, 6.) izjavo staršev, oziroma varuha, s katero se ti zavežejo plačevati stroške šolanja, 7.) obvezna izjava staršev ali varuha, ki prosijo za prosto ali polprosto mesto, da bo njih sin ali varovanec ostal pozneje na domačem posestvu, v nasprotnem slučaju pa, da povrnejo zavodu sprejete zneske podpor iz javnih sredstev.

Absolventi kmetijskih šol uživajo ugodnost po čl. 8 zakona o ustrojstvu vojske, t. j. skrajšano vojaško službovanje (dijaški rok) pod pogojem, da ostanejo pozneje na lastnem domu. Bližnja pojasnila v vseh zadevah daje ravnateljstvo.

TRŽNI PREGLED.

ZITO: Zaradi dobrih uspehov žetve so cene oslabele, čeprav je bil dinar zadnje dni slab. Na novosadski blagovni borzi so bile 31. avgusta nastopne cene: pšenica 350 do 370 Din, ječmen 287 do 300 Din, turščica 285 do 287 in pol Din, moka «0» po 582 in pol Din, «2» po 550 Din, «5» po 500 Din.

ŽIVINA: Cene so deloma nekoliko poskočile. Na zadnji mariborski sejem so prišli kupci tudi iz Avstrije. Cene so bile za kilogram žive teže nastopne: debeli voli 12 in pol do 14 in pol Din, poldebili voli 11 in pol do 12 Din 25 par, plemenski voli 10 do 12 Din 25 par, biki za klanje 9 Din 25 par do 11 in pol Din, klavne krave, debele, 12 Din 75 par do 14 in pol Din, plemenske krave 10 in pol do 12 in pol Din, krave za klobase 8 do 10 Din 25 par, molzne in breje krave 10 in pol do 14 in pol Din, mlada živina 11 Din 75 par do 13 Din.

VINO: Vesti o izgledih vinske trgatve so iz vseh delov države ugodne, le v Sloveniji tožijo. Cene so: na Hrvaškem za šodstotna vina med 2 in pol do 3 in pol Din, v Banatu pa po okoli 2 Din za liter.

Ograjčan: **Ženin** Povest.

Plužarjev Marko se je s petindvajsetim letom naveličal skušnjav in premagovanja polnega samskega življenja. Z vso silo je zahrepenel po odrešilnem zakonskem stanu, če tudi bi mu moral žrtvovati svoje polno rdeče lice, ki ga je pripravljen zamenjati z upadlim obrazom, kakršnega je že tolikokrat opazil pri kakem mlademu možu že čez nekaj mesecev po poroki.

Da bi zaželjene izpremembe stanu dočkal v domači hiši, tega niti misliti ni mogel. Mati bi se upirala, sestre bi branile in oče je še trden; ta bi za vse na svetu ne hotel dati vajeti iz rok. Priprivljen pa mu je odšteti bogato doto, ako najde nevesto, ki bi imela kmetijo, kamor bi se priženil.

Marku se ta misel ni zdela napačna, toda težko je najti kaj pripravnega — nevesto, ki bi imela dom. Poznal je sicer nekaj posestev brez moškega naslednika, vedel pa je tudi za tiste, ki so se zanašali nanje in teh je bilo toliko, da je obupal priti na vrsto.

Vsekakor pa je hotel nekje začeti. Dovolj je že premišljal in sedaj mora poskusiti svojo srečo. Daleč mu za enkrat ni kazalo hoditi.

Zastaviti je sklenil v sosednji vasi pri Ulčarjevi teti, ki ima lepo kmetijo in zalo nečakinja, določeno za dedinjo njenega imetja.

Očistil je s kredo srebrno veržico, ki jo je razpel po telovniku, nataknil je prstane in žepni robec je namočil z dišečo tekočino; nato se je ogledal v zrcalu.

«Polonica me bo vesela,» je ugajal samemu sebi, «in teta poreče: takega pa še ne!»

Torej k Ulčarju pojde. Polonica mu je že delj časa nekoliko bolj prijazna; tudi teta se mu včasih nasmehne, kar sicer ni njena navada. Obema se mora prikupiti ter ju navezati nase. Z darili se je že preskrbel. Dekletu sicer ni mogel izbrati kaj posebnega, teti pa je omislil molek, in svetinjico ji ponese, blagoslovljeno na romarski gori svetega Nikolaja.

Toda kdaj naj se napoti v sosednjo vas? Ob nedeljah popoldne imajo mnogo časa — polegajo po sencah ter sedijo na klopih — takrat bi ga gledali in občudovali. Znal bi ga celo kdo srečati ter vprašati: kod in kam. Seveda ne bo resnice nikomur povedal, a kdor ga bo videl zaviti proti Ulčarju, bo takoj uganil, kaj namerava.

To bi mu ne bilo prijetno po eni, a zelo bi mu ugajalo po drugi strani. O, le vidijo

naj ga — njega, ki je Plužarjev Marko — kako ponosno bo stopil čez prag svojega bodočega doma! Zavidajo naj ga zavoljo sreče, bogastva in neveste, vredne njegovega poželenja.

Prav, da se mu je ravno danes, ko je nedelja, rodila srečna misel, ki ga je dvignila in siloma vlekla proti Ograji, kjer je najlepša hiša z največjim posestvom, last Ulčarjeve tete, pobožne Katarine, poznane daleč naokoli. In hitro se mora zasukati, minulo je že polovico nedelje; kake pol ure bo rabil za pot, najmanj dve uri bo trajal razgovor, pred nočjo pa mora biti doma.

Popravil si je ovratnico ter se je zopet pogledal v zrcalu. Sklenil je, da se bo držal bolj resno, toda njegov resni obraz mu v ogledalu ni dopadel, zato je raztegnil ustnice v nasmeh. Takšen mora priti v hišo svoje izvoljenke, tako si je mislil, ko jo je z lahkimi koraki ubiral proti Ograji.

Prvi, ki ga je srečal, je bil Turkov Janez, znani piskrovez.

«No, fantič, kam pa, kam?» je pomignil z rameni ter se je oprl na palico.

«Na kupčijo,» si je izmislil Marko, zadovoljen, ker je srečal moža, kar pomeni srečo, kot je trdil njegov izkušeni oče.

JAJCA: Cene poskočile. Komad se je tržil v naši državi povprečno po 1 Din 25 par do 1 Din 35 par.

== Vrednost našega denarja. Na zagrebški borzi se je dobilo dne 31. julija: 1 dolar za 93 in pol Din do 94 Din 25 par, 100 avstrijskih kron za nad 13 par, 100 češkoslovaških kron za 280 do 281 in pol Din, 100 italijanskih lir za 410 do 412 Din, 100 madžarskih kron za 35 do 45 par.

== Kmetijski pouk po deželi. Oddelek za kmetijstvo priredi nastopna predavanja: v nedeljo 5. avgusta: v Ajdovcu, po maši v šoli, o krmi in sadjarstvu, v Novi vasi pri Lescah, o kmetijstvu, v Libeličah, o poljedelstvu; v sredo 15. avgusta: v Štrekljencu v šoli, o odbiri semena.

Beleške

+ Orjuna na Bolgarskem. Kakor piše ljubljanska «Orjuna», se je tudi v Sofiji začela snovati organizacija bolgarske omladine, ki čuti jugoslovansko in idealno uvideva, da bo zasijala prava bodočnost vsem jugoslovanskim plemenom v bratski edinosti in vzajemnosti. Ta pokret je nadvse razveseljav. Ostra nasprotja, ki so jih med Srbi in Bolgari povzročili rabeljski grehi faliranega Koburžana Ferdinanda in njegovih privržencev, se bodo izgledala, čim doraste mlado, zdravo pokoljenje. Morda dan sprave že ni več daleč, pomenil pa bo eden največjih praznikov slovanske misli.

+ Odgovorni uredniki klerikalnih revolucij, poslanci Pušenjak, Sušnik in Žebot, bodo po sklepu imunitetnega odbora izročeni sodišču, da malo pojasnijo lumparije, ki jih pod njihovo poslansko marelo uganjajo «Straža», «Domoljub» in «Slov. Gospodar». Zanimivo je, da sta bila poleg tiskovnih zločinov izročena Pušenjak tudi zaradi slučajev prestopka proti zakonu o zaščiti države in Žebot zaradi pretepaštva. Menda ju počasi že pričenjajo boleti kurja očesa!

«Če ne lažeš . . .» si je Janez popravljal hlače. «Pa, oh, saj vem: Fantje imate drugačne kupčije . . . Le pojdi, fantič — čakaj! — za kak konec cigare bi te poprosil, ako bom uslišan.»

«Dam vam celo,» se je postavil mladenič, «koncev dobite drugod.»

«Tem bolje, fantič! V zahvalo te zapišem v spominsko knjigo; vanjo zapisujem svoje dobrotnike, da mi ne uidejo iz spomina. Tudi Ulčarjeva Polonica je med njimi, ta dobra dušica! Fantič, če se boš kdaj ženil, tam gori je kmetija, da je ni enake v okolici! Pa prav gotovo!»

«Polonica bi me ne marala,» je Marko prikrival svoj namen.

«Kdo vé?» je moziček obliznil smotko. «Poskusi in videl boš! Kar teti se priporoči — kadar pojdem čez Ograjo, te bom pohvalil Katarini in Polonici, obema.»

«Kaj pa, če ima Polonica že izbranega?»

«Nima ga, nima. Seveda se ji ponujajo — Kržanov, Jelarjev, Mrčunov — ona pa čaka in bo počakala svojega. Pa prav gotovo!»

«Če bo res . . .»

Novosti DEVETLETNICA.

Te dni je poteklo devet let, odkar se je je pričel veliki in dolgotrajni krvavi ples vsega sveta. Dne 25. julija 1914. je avstrijski poslanik zapustil Beograd, čez tri dni je sledila Franc Jožefova vojna napoved in nato je začelo grmeti na frontah.

Tako blizu so nam še tisti usodni dnevi in tako daleč obenem. Le malo jih je bilo takrat med nami, ki so s trdno vero v srcu slutili neminovno propast trhle monarhije in vstajenje teptanega naroda. Mnogi so trohneli po ječah kot «velezdajalci», toda to je le še bolj utrdilo njihovo vero. Trepotali so, a ne za svojo usodo, temveč za brezštevilne slovenske sinove, ki so zanešeni od hujškarij drveli v bratomorno klanje za propadlo habsburško dinastijo in nasilnega tučca Nemca. Mnogi, mnogi so obležali ob Visli, ob Drini, ob Soči in na tirolskih planotah, potoke solz so potočile vdove in sirote, tisočeri so se vrnili domov brez rok, brez nog, brez oči . . .

Ko se je po dolgotrajnem svetovnem požaru zrušila monarhija in je na njenih razvalinah niknila naša narodna samostojnost, so se zacelile mnogotere rane. Toda le prekmalu so zopet začele skeleti. Pojavilo se je nezadovoljstvo, prerekanje, ogabna politična gonja in danes smo tako daleč, da te utegne nahujškana množica opsovati, ako izjaviš, da si iskren Jugosloven in da tak ostaneš. Glave pa dvigajo oni črni elementi, ki so pred devetimi leti blagoslovljali orožje, oddajali zvonove ter molili za zmago in za zdravje habsburških propalic.

Ali je res vse pozabljeno? Ali je mogoče, da danes po devetih letih slepijo naše ljudstvo isti ljudje, ki so ga gonili na fronto kakor v mesnico in rujejo ljudem iz prsi zadnjo koreninico ljubezni do uedinjene, svobodne domovine, medtem ko so pred devetimi leti v pesmih in pridigah slavili nasilno nemško svojat? Žalostno je to! Naj bi vsaj do prihodnjega leta — ob desetletnici — težki spomini iztreznili našo preudarnost in poglobili našo domovinsko ljubezen.

«Poskusi!» mu je Janez zaklical odhajaje. Marko je zavil s ceste v dolino; izbral si je bližnjico ob potoku, da bo hitreje prišel na Ograjo. Previdno je stopal po stezi med zelenimi travniki, da ne pohodi kake cvetlice, kajti vsaka ga je spominjala Polonice, ki bo zdaj, zdaj okrasila njegovo življenje.

Zopet se mu je bližal možak, širokopleč in majhne postave — Tomažek s Podlesja. Tudi danes je bil golorok; v eni roki je nosil dolgo prekljo, ki mu je služila za palico, z drugo pa si je brisal znojno čelo.

«Zdaj bova menjala,» ga je ustavil, «če si namenjen na Ograjo.»

«Seveda, ako greste v našo vas.»

«Da, da, na Pogled sem se namenil. Veš, Marko, človek ima toliko opravkov; marsikaj je treba urediti, preprečiti in izpeljati. Vsak dan mi prinese novega dela: sodnijski spisi se morajo pregledati, državno pravdnishvo zahteva pojasnil, pisarju v sodnji moram narekovati, da česa ne izpusti. Za plačilo pa sem vedno preganjan in večkrat napaden.»

«Revež,» se je Marko namuznil; poznal je Tomažka — navihanega norca, čigar domišljija je uničila njegovo kmetijo ter obre-

* Kraljevski par se je na Bledu že popolnoma udomačil. Kralj in kraljica prirejata skupne izlete v avtomobilu ali peš v okolico ter si ogledujeta krasote naše ponosne Gorenjske. Te dni sta prišla na Bled še dva nova kraljevska gosta: princ Arzen in princesa Jelena. Napovedan je tudi prihod romunske kraljice.

* Ustoličenje mariborskega škofa. Prošlo nedeljo je bil z velikimi svečanostmi ustoličen novi mariborski škof dr. Andrej Karlin. Pri slavnostih so bili prisotni vsi zastopniki državnih in vojaških oblasti ter obilo duhovne gospode in ljudstva. Škof Karlin, ki je bil zaradi svoje narodne zavesti pregnan iz Trsta, bo menda mož na pravem mestu, kar bi bilo iskreno želeli.

* Kongres jugoslovenskega učiteljstva v Ljubljani se začne v nedeljo 5. avgusta in bo trajal tri dni. Na kongresu bo zastopano učiteljstvo vseh pokrajin Jugoslavije.

* Izleti udeležnikov kongresa jugoslovenskega učiteljskega združenja po Sloveniji. Hrvatski in srbski udeleženci kongresa jugoslovenskega učiteljstva v Ljubljani napravijo v sredo 8. avgusta razne izlete po Sloveniji, tako čez Vintgar na Bled, na Bohinjsko Bistrico, k Savici, na Triglav, v Kamniško Bistrico, v Celje, Maribor, Rogaško Slatino itd. Izletnike bo vodilo po Sloveniji slovensko učiteljstvo in jim bo omogočilo, da si ogledajo slov. kulturne in industrijske zavode.

* Odkritje spominske plošče Davorinu Trstenjaku. Zagrebško poverjenišvo Udruženja jugoslovenskega učiteljstva namerava ob priliki kongresa dne 9. avgusta odkriti spominsko ploščo pedagogu in prvoborniku hrvatskega učiteljstva, Davorinu Trstenjaku, našemu rojaku, na njegovi rojstni hiši v občini Hum pri Ormožu. Davorin Trstenjak je bil odličen pedagog in pisatelj. Na to odkritje posebno opozarjamo učiteljstvo ormoškega in bližnjih okrajev.

* «Slovenska mati.» Prošlo nedeljo se je v Trbovljah vršila znamenita slavnost. Vršilo se je odkritje spominske plošče pokojni gospe Ani Dimnikovi, ki si je z ogromno požrtvovalnostjo in plodonosnim delom za slo-

menila okolico, ki mora čutiti njegovo nadelžnost in usiljevo.

«Pa se bom uprl,» je zapičil palico predse. «Vrag naj prenese toliko sovraštva, človek ne vzdrži. Angeli so zgolj duhovi, njim se ne more ničesar zgoditi, meni pa se lahko kaj žalega pripeti.»

«Nihče se vas ne bo dotaknil,» ga je Marko skušal pomiriti. «Ves Pogled je na vaši strani; kar pokličite in z vami pojdemo.»

«Bodite pripravljeni, če ste zanesljivi; kmalu moramo izvesti hud napad. Na čeli črti bomo naskočili, osvojiti hočemo sodnijske spise, državno pravdnishvo, vsa županstva in orožniške postaje. Hribe bomo podirali in doline zasipali. Juh-hu!»

«Mudi se mi, očka,» je Marko hotel končati pogovor.

«Seveda v Ograjo . . . Le pojdi in hitro se zasuči,» ga je potresel za rokav. «Pri Ulčarju bodo iskali gospodarja po paragrafu 312 in ta številka zate govori. Nadalje se bo teta Katarina umaknila v svojo kamrico — točka 439 — tebi bo pa dana vsa oblast in ključki nebeškega kraljestva. Pojdi torej, Marko, kamor jaz grem, ti ne moreš za menoj.»

(Dalje prihodnjič.)

vensko narodno stvar in za Ciril-Methodovo družbo pridobila naslov «slovenske matere». Slaynosti so se udeležila mnoga narodna in prosvetna društva, številni odlični gostje in velika množica ljudi iz mnogih slovenskih krajev.

* **Razstavo otrok** priredi odsek zdravniškega ministrstva v Novem Sadu. Razstavljeni bodo otroci v starosti od 10 mesecev do 2 let. Otroke bo ogledala posebna zdravniška komisija in za najbolj čvrste in krepke določila lepe nagrade. V Novem Sadu vlada med občinstvom, predvsem seveda med materami, veliko zanimanje za prireditve in je prireditvenemu odboru dospelo že obilo prijavnjav. Misel je zelo pametna, ker se edino tako dá ugotoviti splošno zdravstveno stanje najmlajših članov človeške družbe. Slična prireditve pa se je že prav dobro obnesla v Zagrebu in Beogradu.

* **Nova iznajdba.** Patentni urad v Beogradu je izdal Slovincu Radu Nipiču patent na njegov izum «Toplodar», to je pripravo za ogrevanje sob s popolno uporabo toplote, ki drugače vhaaja skozi dimnik. Za sedanjost draginjo drv je to zelo praktična iznajdba.

* **Velika potreba delavcev.** Državna borza dela v Zagrebu išče nad 2000 delavcev za zgradbo železniške proge Užice-Vardište. Plača 35 do 40 Din dnevno. Potrebujemo se tudi zidarji, ki dobijo 50 do 70 Din, in minerji, ki prejmejo 50 do 60 Din dnevno.

* **Smrtna nesreča pri kopanju** se je zgodila prošlo nedeljo na Viču pri Ljubljani. Zaradi velike vročine so se popoldne podale kopat v bližnji potok štiri mlada dekleta. Ker so zabredle v pregloboko vodo, so se vse začele potapljati. Pomagati jim je hotel ključavničarski pomočnik Pahor, a je tudi on kmalu izginil pod vodo. Strašni prizor je opazil uradnik Viktor Kušar, ki se je oblečen zagnal v vodo ter z velikim naporom rešil Pahorja in tri deklice. Trinajstletna Marija Galovič pa se je zapletla pod vodo med korenine ter se utopila. Ko jo je Kušar prinesel na suho, so vsi poizkusi obujenja ostali brezuspešni. Junaškemu uradniku gre vse priznanje.

* **Zalostna nesreča.** Iz Češnjice nam poročajo: Janez Kemperle iz Podlonka je pri obiranju črešenj padel z drevesa nad 15 metrov globoko in obležal nezavesten. Po par urah je izdihnil svojo dušo. Bog mu bodi milostljiv sodnik!

* **Na vile se je nabodel kmet** Franjo Kobiček iz Dolnjih Srednjani. Pripeljal je na domače dvorišče voz pšenice. Nekako neoprezno je skočil z voza in pri tem so se mu železne vile zasadile globoko v trebuh. Popolnoma nezavestnega so takoj prepeljali v bolnico.

* **Zrtev Savinje** je postal celjski krojač Hofman. Šel se je kopat v plitvo vodo, a je vseeno utonil in zvečer ga je našel neki deček. Najbrž ga je vsled visoke starosti zadela kap.

* **Vlak povezil ženo, voz in konje.** Na železniškem prehodu pri Pakracu na Hrvatskem se je dogodila strašna železniška nesreča. Neki seljak se je z ženo in otroki na vozu vračal proti domu. Hotel se je prepeljati preko železniške proge, toda spuščena je bila le ena zapora, tako da se je voz s konji nahajal ravno na progi. V tem hipu pridirja brzovlak. Pregazil je voz, razsekal oba konja na drobne kose in seljakovi ženi odrezal obe nogi. Ženo so odpravili v bolnico, kjer pa je

po par urah umrla; seljaku in trem otrokom se k sreči ni ničesar zgodilo.

* **Samomor mariborskega redarja.** V Mariboru se je prejšnji torek ustrelil višji policijski stražnik Aleksander Filipičič. V smrt ga je poglana beda. Med državnimi nameščenci se skoro dnevno pojavljajo slučajni uslabelosti, omedlevice in tudi samomori, a vse to ne gane beograjskih radikalskih milijonarjev, da bi olajšali njihovo v nebo vpijočo bedo.

* **Strašna najdba v Zagrebu.** Pred par dnevi so cestni delavci, ki so ob Koturaški cesti kopali pesek, izgrebli sedem človeških kosti. Policija je takoj odposlala tjakaj posebno komisijo. Pri nadaljnjem kopanju so se našle kosti treh oseb. Zadeva je bila izročena državnemu pravdnistvu, ki je uvedlo preiskavo in proučevanje glede starosti zakopanih kosti in ostalih podrobnosti. Po mnenju zdravnikov so bile kosti v zemlji že nad 30 let. Ker pa se pred 30 leti tamkaj ni nahajala nobena hiša in ker so bile kosti popolnoma razmetane pod zemljo, se domneva, da se je moral izvršiti grozovit zločin, ki pa je ostal neodkrit.

* **Sirovina.** Delavec Ivan Košenina v Soru pri Medvodah se je nedavno poročil z neko vdovo ter priženil tudi dvanajstletnega dečka. Izpočetka je bilo vse v redu, kmalu pa je mož začel popivati ter pretepati ženo in fanta. Ko je prošlo nedeljo ponoči zopet prišel pijan domov, je brez vsakega povoda začel dečka, ki je spal v postelji, suvati s pestjo in ga je tako dolgo pretepal, da mu je zlomil rebra ter ga tudi notranje težko poškodoval. Dečka so prepeljali v bolnico, sirovega očima pa izročili sodišču.

* **Pasje li baze.** Subotička policija je prišla Ištvana Černika, ki je obdolžen, da je že dva meseca izdeloval in prodajal klobase iz pasjega mesa. V njegovem stanovanju se je našlo okrog 5 kilogramov takih klobas in 38 pasjih kož. Pri zasliševanju je nesramni Ištvan priznal, da je pse kupoval po pet do dvajset dinarjev, jih ubijal in izdeloval klobase, kar mu je preostalo mesa, ga je snedel sam, kosti pa je sežigal. Policijski zdravnik je ugotovil, da Ištvan ni popolnoma normalen, saj je celo pred sodnijo prosil, naj mu zaplenjene klobase vrnejo, češ, da jih bo sam z veseljem pojedel. Sodnija ni ustregla njegovim slastnim željam, temveč mu bo najbrže za nekaj dni prisodila nezabeljeni ričet.

* **Ponarejevalko denarjev** je zagrebška policija iztaknila v osebi branjevke Ilonke Glogović. Babnica je na vsak način hotela postati bogata ter je po svojem sinu Ivanu in svaku Imbru Bujanu dobavila potrebno ploščo za ponarejanje stodinarskih bankovcev. Zavistni sosede pa so podjetno trojico naznanili policiji in zdaj ima sodnija vso stvar v rokah.

Iz raznih krajev

* **V Hradeckega vasi pri Ljubljani** se je odigrala velika rodbinska žaloigra. Delavčeva soproga Jožefa Fajdiga si je v hipu zmedenosti prerezala vrat ter vsled močne krvavitve kmalu izdihnila. Samomorilni na-

SOKOL JEŽICA ima v nedeljo 5. avgusta z začetkom ob pol 4. uri svoj II. javni telovadni nastop, združen z vrtno veselico. Oboje se vrši na prostoru gostilne «pri Urbančku» v Stožicah. Telovadni spored je jako zanimiv. S posebnimi točkami nastopijo društva Ljubljana II. Št. Vid in Ježica. — Odbor,

men je večkrat razlagala tudi svojim trem otrokom. Ker je s svojim možem vedno živela v najlepši slogi, je njen zmedeni čin vzbudil sočutje po vsej okolici.

* **V Zgornji Šiški** je v neki gostilni prišlo do pretepa. Gostilničarjev hlapec, ki je bil glavni rogovilež, je z nožem tako obdelal dninarja Ivana Jelenca, da se je ta nezavesten zgrudil na tla. Prepeljali so ga v bolnico, hlapca pa oddali v luknjo.

* **Pri Devici Mariji v Polju** je bil posestnik Jakob Kocijančič okraden za 7200 kron.

* **V Hrvači pri Dolenji vasi** je bilo Angeli Tanko ukradene zlatnine in drugih predmetov, v skupni vrednosti 5000 kron.

* **V Planini pri Raketu** je Ljubljčan Adolf Uršič vlomil pri posestniku Francu Mrharju ter odnesel razne stvari v skupni vrednosti 7000 kron. Za to junaštvo je ljubljansko deželno sodišče prisodilo Uršiču dva meseca strogega zavora.

* **Na Ratežu na Dolenjskem** se je pred dnevi poročil tamkajšnji posestnik Janez Rozman, star 74 let, z devetnajstletno nevesto Marijo Biškot. Priletni ženin je še vedno čil in zdrav.

* **Pri Radečah** so potegnili iz Save neznano utopljenko, staro okrog 40 let. Truplo je moralo v vodi ležati že več časa, ker je bilo precej razkrojeno.

* **V Prokuplju** je strela ubila neko kmetico, ki je med silno nevihto vedrila pod košatim hrastom. Nesrečni slučaj je vzbudil obilo sožalja.

* **V Ljutomeru** je skupina donskih kozakov, ki so zaposleni pri gradnji ljutomerske železnice, večerjala salato in jajca. Vsled pokvarjenega kisa je 19 kozakov takoj zbolelo na zastrupljenju, a takojšnja zdravniška pomoč je preprečila večjo nesrečo. — Pri Kačjih grabah pa je pri kopanju železniškega nasipa velika plast zasula enega donskega kozaka in ga ubila.

* **V Gornji Bistrici pri Mariboru** je hlapec gostilničarja Fluherja grozil svojem gospodarju, s katerim se je sporekel, da mu bo zažgal hišo. In res je zvečer nastal ogenj, ki se ga je posrečilo takoj pogasiti. Medtem je gospodar opazil, da od hiše beži hlapec, skočil je za njim s puško in ga s tremi strelmi težko ranil v hrbet in gornjo ramo.

* **Pri Jabovcu pri Ptujju** so potegnili iz Drave truplo dijaka Edvarda Gobca, ki se je nedavno ponesrečil v mariborskem kopališču. Pokopali so ga pri Sv. Marku niže Ptujja.

* **V Pribli vasi na Koroškem** je strela udarila v cerkven zvonik in ga popolnoma razrušila. Poškodovala je tudi zakristijo in oltar ter omamila in ožgala cerkovnikovega sina.

Sokolstvo

VELIK JAVNI TELOVADNI NASTOP priredi Jugoslovanski sokolski savez na čast udeležencem kongresa jugoslovenskega učiteljstva v Ljubljani na trgu Taboru ter narodno zabavo, ki se vrši po telovadbi istotam. Vabljeni je tudi narodno občinstvo, da se udeleži prireditve.

SOKOL NA JEŽICI. V nedeljo posetijo od blizu in daleč prijatelji sokolstva javni telovadni nastop našega Sokola. Marljivo društvo polaga ta dan javnosti letošnji obračun svojega uspešnega delovanja. S svojo ustanovitvijo pred tremi leti je zaneslo to društvo v naš kraj sokolska načela naprednosti, enakosti in bratstva, popolnoma negotovo, ali zlomi na Ježici nasprotni odpor ali

se upogne pod težo klerikalizma. S čudovito energijo in priznavo vztrajnostjo se je društvu posrečilo premagati ovire. Lahko je bil udušen odpor župnišča. S preziranjem se je prešlo preko blatenj od strani članov nasprotnih organizacij in hujskarije «Domoljuba» so se kvitirale s prepričevalnimi protidokazi. Zadnja ovira, sokolstvu nenaklonjeno javno mnenje, odnehava od dne do dne. Z neprestanim delom je pustil Sokol konkurente daleč za seboj in sam prevzel vodstvo društvenega življenja pri nas. Rad ali nerad mora to vsak priznati. Delo Sokola odobraval celo pobožne ženice, ugodno sodbo o njem ima tudi naše učiteljstvo in celo g. župnik se je predrugačil ter ima zanj le dobre besede. Upamo, da bo Sokol na tej višini vztrajal in drugo leto poklonil domačemu kraju še ugodnejših uspehov. — J. K.

SOKOL SEMIČ. 19. t. m. priredi naš Sokol na prostem javno telovadbo, združeno z ljudsko veselico. Vsa bližnja društva se naprošajo, da se udeležijo naše prireditve. Našim nasprotnikom moramo pokazati, da se krepko gibljemo, čeprav nimamo ne doma, ne telovadnice. Nastopile bodo tudi gojenke in deški naraščaj kljub vsem ščuvanjem s strani gotovih gospodov in histeričnih tretjerednic. Le tako naprej, ker prišel bo dan, ko bomo imeli tudi mi lasten dom in nas ne bodo preganjali kakor garjeve ovce. Kdor se hoče prav po belokranjski šegi zabavati med lepimi vinskimi goricami, naj pride 19. avgusta v Semič. Vožnja po železnici je polovična. Zdravo!

Zanimivosti

«POD VEJO» NA MARTINOVI CESTI.

Pa ne v Ljubljani. Vedite, da je cesta s tem imenom nekje na cvičkorodnem Dolenjskem, a njena zgodovina pričenja šele okoli letošnjega kresa.

Prav nobenih posebnih razgovorov, sej in sestankov ni bilo treba, da je cesta prejela to ime. Ljubljanski mestni očetje so mesece in mesece zbirali in iskali imena novim ulicam, ki so in ki šele bodo. Marsikaterega novega imena ljubljanskih ulic ne pozna živ krsel, tam na Dolenjskem pa so rekli fantje: «Martinova cesta je in ostane!» in tako se je tudi zgodilo.

Na tisti, dotlej še brezimni cesti, je izobesila «vejo» mlada bogata vdova. «Pod vejo» se toči na Dolenjskem pristni lastni vinski pridelek, in sicer za celih 8 do 12 kron ceneje nego v pravih gostilnah. Kadar je vino potočeno in je sod suh, je konec takega vino-toča. Umevno je, da je «pod vejo» vedno dovolj posetnikov, zlasti če je vince okusno in gostilničarka prijetna.

Vdovica Marička s svojimi lepimi očmi in zapeljivim nasmehom je imela vse pogoje za obilen posef. Zgovorna je bila, zlasti pa zelo brumna. Njen ugled je bil zatorej med klerikalnimi krogi velik in odličnjaki po vasi so si šteli v poseben užitek, ako so mogli šiniti v prijazno hišico sredi rožnega grmičevja.

Izredno odlikovanje pa je užival v hiši kaplan Martin, črnolas mož blizu štiridesetih let, vedno šegav in dovtipen, vedno zal in oferten. Rad je pripovedoval svoje doživljaje po svetu in tudi na raznih frontah kot bivši vojni kurat.

Vdovica je vsa zamaknjena poslušala te zanimivosti. Kar oči je zaprla in je zasanjala o nečem, česar se niti sama ni zavedala. Gospod Martin je bil po njeni trditvi sošolec

njenega rajnega moža. Le zlobneži hočejo vedeti, da je kaplan gotovo že deseti sošolec pokojnikov, s katerim se je sešla mlada vdova. Prisedali so vaški župan, orožnik, občinski sluga in še par drugih veljakov. Veselo je bilo in pilo se je vsak večer pozno v noč. Ker so bili redno sami med seboj, ni bilo preprirov. Vsi brez izjeme so vedno pritrjevali kaplanovim izvajanjem. Mož je bil učen, Koloronove bukvice ima in če bi hotel, bi celo točo naredil. Tako so tekli dnevi in večeri v prijaznih pomenkih ob čašah rujnega vinca složno in mirno.

Pa zavist ne počiva nikdar. Vaški fantje niso mogli preboleti, da vdovica tako odlikuje kaplana Martina. Jezilo jih je, da se vdova nikomur tako sladko ne nasmeje in za malo se jim je zdelo, da daje prednost tujcu, ki je nikdar vzeti ne sme in ne more. Strupeni jeziki so govorili, da je zahajal v njeno gostoljubno hišo, še preden je pričela z vir otcem, prav tako, kakor je hodilo že pet ali deset bivših moževih sošolcev.

Neko soboto se je zopet pilo pri veseli vdovi. Vladalo je prav živahno razpoloženje. Tudi Marička se je izredno ogrela in je bila prav židane volje.

Bila je že pozna noč, ko so se gostje začeli razhajati. Le Martinu se ni mudilo in je še med vrati zaključeval neko svojo anekdoto. Končno pa je zaškrpal ključ in Martin je bil na planem.

Počasi in precej negotovo je odhajal proti župnišću. Za goso mejo, ki obdaja župnišče, pa mu je nenadoma priletel udarec preko glave, kakor bi se spustil meteor iz ozračja na zemljo. Za prvim je priletel še drugi, tretji...

Hipoma se je zavedel in jo pocedil proti večnim vratom v župnišče. Za njim pa so se čuli vzpodbudni kliki: «Daj ga! Primi ga! V svinjak z njim!»

Počasi je zopet vse utihnilo...

Kaplana je drugi dan močno bolela glava; bila je polna oteklin, bul in krvnih podplutb.

Ko so šli ljudje zgodaj k prvi maši, se je pa na zidu Maričkinega vino-toča prešerno režal napis: *Martinova cesta.*

Fantje so se maščevali nad tekmečem, cesti pa je ostalo ime do današnjega dne.

Tako časti ljudstvo zasluge svojih mož.

Koruznikov Aleš.

POSTELJA IN POČITEK.

Postelja je kraj, kjer išče človek vsako noč pozabljenje, mir in obnovenje telesnih sil. Zaradi tega je postelja največja prijateljica ljudi. Vsekakor pa se je treba postelje pravilno posluževati.

Neki nemški zdravnik daje v tem pogledu zanimiva navodila. Zdravnik pravi, da obstoji disciplina postelje, ki zahteva od nas, da ne ležimo preveč in ne premalo.

«Ne bodi suženj svoje postelje,» piše omenjeni zdravnik, «navadi se na majhne neugodnosti v svojem življenju, ker te one krepijo. Toda ne smeš tudi samozavestno teptati temeljnih zakonov počivanja.»

Glede spalne sobe moraš paziti, da se ne nahaja v njej nikaka stvar, ki te draži ali vznemirja.

Sredstva za umirjenje so različna; kar enega vznemirja in draži, to mogoče drugega ravno umiri. Mlinar ne more spati, ako ne čuje običajnega ropotanja, ker je na to navajen. Ljudje, ki stanujejo ob šumelih rekah, istotako ne zaspijo, ako se preselijo

v kak miren kraj. Nekaj splošnega se v tem oziru sicer ne da reči, ker so ljudje zelo različni. Celó na spanje pri odprtem oknu, ki je zelo zdravo, se mnogi ne morejo navaditi.

Omenjeni zdravnik nasvetuje dalje, naj odrasli ljudje kakor tudi otroci spijo v hladnem, a ne toplem prostoru, ker je to zdravje. Lega v postelji, višina, vse to so stvari, ki jih naj vsakdo reši tako, kakor se mu zdijo najbolj udobne. Čim manj je človek odvisen od blazine in odeje, tem bolje je zanj.

Veliko vlogo igra pri spanju navada. Nekateri ne morejo zaspati, ako niso v stanju, da zadovoljijo svojim navadam, kakor n. pr. načinu ležanja. Zato se mora tudi navadam do gotove mere ugoditi, ker tudi te služijo umirjevanju človeka-trpina.

Razno

× **Mesto naprodaj.** Ta vest prihaja sicer iz Amerike, toda tokrat je resnična. V ameriških listih se je pojavil oglas, da se na javni dražbi proda celo mesto v popolnoma novem stanju. Mesto obsega 15 hektarjev površine, na kateri je postavljenih 300 hiš, med njimi 1 eleganten hotel s 150 sobami. Mesto je moderno urejeno s kanalizacijo, električno razsvetljava ter asfaltnim tlakom. Vsaka hiša ima tudi majhen vrt. Neverjetni Tomaži se lahko o tem osebno prepričajo, ker se mesto nahaja le par kilometrov od New-Yorka. Zgradilo ga je pa posebno društvo za zmanjševanje stanovanjske bede, ki neprestano zida take kolonije za uradništvo in srednji sloj sploh. In kadar dovrši tako malo mestece, ga na dražbi proda posojnim sindikatom ali velikim podjetjem, ki nato napolnijo hiše z najemniki.

× **Politika in vera.** Politikujoči duhovniki so povsod enaki. Nedavno se je v Gradišču, ki sedaj pripada avstrijski republiki, vršila birma. Birmoval je polnokrvni madžarski škof Mikeš. Pred birmo je na prižnici rohnel, da bo v jeseni Gradišče že zopet pod madžarsko zastavo. Drugi dan je v šoli izpraševal otroke, kje je meja. Ko je neki dečko pokazal na bližnji hrib, mu je škof Mikeš dejal: «Vidiš, ljubi sinko, v jeseni bo pa na drugi strani!» Še isti večer so Gradiščani izzivajočemu škofu priredili mačjo podoknico, nakar je v jutru pobral šila in kopita.

× **Valovi morjá in ljubezni.** Amerikanci so zelo spodobni ljudje. Na prekomorskih parnikih je potnikom strogo zabranjeno obiskovati osebe nežnega spola same v kabinah. Nedavno so se na nekem norveškem parniku trije potniki pregrešili zoper to pravilo. Ko je parnik dospel v Ameriko, jim je pristaniška oblast prepovedala izkrcanje, ako se ne poročijo s svojimi sopotnicami, katerim so v zaprtih kabinah delali družbo... Ni še treba posebej omenjati, da se na ameriških parnikih često najdejo dame, ki potujejo le zato, da jih kak neveden potnik nagovori in spremi v kabino, kajti preden dospo parnik v Ameriko, mora nesrečnež že tudi postati — zakonski mož...

× **Bajeslovna dediščina.** To-le je res izredna zgodba in nadkriljuje tudi najsmelejše želje. Pred 60 leti je španski jezuit Kajetan Roca kot misijonar odpotoval v Indijo. Ostal je tam 14 let, lepega dne pa stekel misijonarsko haljo in postal trgovec. Iz Indije se je podal v Ameriko, kjer je istotako ostal 14 let in je končno z lepim imetkom prispel na Angleško. Tam je izginila sled bivšega mi-

sijonarja, ki je v neki londonski banki shranil vse svoje premoženje. Po nekaj letih je banka začela iskati skrivnostnega vložnika, ki se ni več brigal za shranjeni denar. Obresti so že visoko narastle. Šele nedavno so izsledili misijonarjevega brata, ki je bil tudi duhovnik in je že umrl, kakor gotovo misijonar sam že počiva v neznanem grobu. Zdaj je dedščina bila izročena najoddaljenejšim sorodnikom v domači vasi na Španskem. 14 obitelji si je razdelilo glavnico in so vsi preko noči postali težki milijonarji, kajti skupna vsota znaša v naši valuti preko pet milijard dinarjev v zlatu!

× **Nova zver v Afriki.** Znameniti ameriški športnik Burge, ki se nahaja na lovu v vzhodni Afriki, je ustrelil nedavno neko čudno zver, ki je še popolnoma neznana in ki jo imenujejo tamošnji domačini «ketet». Hrani se ta zver najrajši le s človeškim mesom in je torej prav izbirčna. Podobna je v mnogem hijeni, samo je mnogo večja in zelo redka. Močna je tako, da s teletom v zobeh preskoči do dva metra visoki zid.

× **Tatvina dragocenih relikvij.** V stolni cerkvi v Gnezenu na Poljskem so neznani lopovi pokradli vse dragocene relikvije, ki so slovele po vsem svetu. Pobrli so celo vrsto dragocenih puščic in kovčeg iz čistega zlata, v katerem je nahajala glava sv. Adalberta. Ukradene dragocenosti so zložili na avtomobil in pobegnili. Te relikvije so bile pred vojno zavarovane za 200 milijonov zlatih mark, toda njihova zgodovinska vrednost je neprecenljiva, ker potekajo iz 13. stoletja in predstavljajo najstarejše kulturno blago poljske države. Policija z vso vneto stika za tatovi.

× **Jajce in ura.** Cesto se čitajo smešnice o raztresenem profesorju, ki je namesto jajca vrgel v krop svojo žepno uro. To se je prav za prav pripetilo znamenitemu Newtonu, in sicer takole: Nekega jutra je Newton zamišljen sedel v svoji sobi pri računanju in čeprav ga je soproga klicala k zajutрку, se ni niti premaknil ter nadaljeval svoje račune. Tedaj pošlje žena služkinjo iz kuhinje s samovarjem in jajcem, da mu ga skuha in počaka, da ga Newton tudi použije. Toda učenjak odpravi služkinjo, češ, da bo jajce že sam skuhal. Služkinja ga opozori, da je jajce treba kuhati tri minute in da mora dobro gledati na uro. Čez nekaj časa pa se služkinja le rne, da se prepriča, ali je vse tako, kakor je jaročila. In tedaj vidi svojega gospodarja, kako zamišljen stoji pred samovarom. V roki je držal jajce, njegova žepna ura pa se je kuhala v kropu.

× **Razumni papá.** Ko je te dni na berlinskem kolodvoru izstopil iz vlaka starejši gospod, mu je naglo padla okrog vratu mlada gospodična, ga začela prisrčno poljubljati in je vzkliknila: «Oh, papá, kako sem vesela, da si prišel!» Tudi gospod jo je lepo prijel okrog pasu in jo trdno obdržal v objemu. Tedaj mu pogleda dekle v obraz in kakor razočarana vzklikne: «Toda saj vi niti niste moj papá, kako sem se zmotila!» In se je skušala izviti iz njegovega objema. «Pač, pač,» je smehljaje dejal gospod, «jaz sem tvoj oče in ti si moja izgubljená hčerka. Ampak ne izpustim te prej, dokler ne pride policaj!» Ko je stražnik dospel, je v rokah mlade gospodične našel diamantno iglo, ki jo je prefrigana tatica pri nenadnem objemu potegnila staremu gospodu iz kravate...

× **Hladnokrven predsednik parlamenta.** Pred tednom je v Parizu umrl Charles Dupny, eden najstarejših francoskih politikov, ki je bil petkrat ministrski predsednik in enkrat tudi predsednik parlamenta. Leta 1899. je med sejo parlamenta vrgel neki anarhist bombo v sredino poslancev. Par jih je bilo ranjenih in celo sam predsednik Dupny je bil lahko poškodovan. Toda med velikim razburjenjem Dupnyju niso popustili živci. Vstal je in z mogočnim glasom zaklical: «Gospodje poslanci, seja se nadaljuje!» To je tako učinkovalo, da se je nemir res takoj polegel in seja se je nadaljevala.

× **Lord postal musliman.** Angleški listi objavljajo vest, da je lord Headley, ki že dolgo vrsto let prebiva v Egiptu, nedavno prestopil v muslimansko vero. Lord se je k temu koraku odločil že leta 1913. in zdaj je svoj sklep res izvršil ter se takoj odpravil na glavno mohamedansko božjo pot v Meko, kjer so ga Arabci posebno prisrčno sprejeli. V nekem listu je lord pojasnil, da je tekom dolgoletnega življenja med Muslimani spoznal, da je muslimanska vera najčistejše krščanstvo. Nauki Mojzesa, Krista in Mohameda se popolnoma strinjajo v tem, da učijo ljudi strahu pred Bogom ter ljubezni do bližnjega, samo da se muslimanska vera odlikuje s posebno popustljivostjo napram vsem ostalim veram.

Za smeh in kratek čas

Točno.

Profesor: «No, Gustl Sveglja, povejte mi, kaj se zgodi z zlatom, ako ga pustite ležati na solncu?»

Gustl: «Odnese ga kdo...»

Solnce in ljubezen.

Svitloslav: «Gospica Svetloslava, ali bi hoteli postati vi solnce mojega življenja?»

Svetloslava: «O, zakaj pa ne! Prav srečna bi bila, če bi bila oddaljena od vas 20 milijonov milj...»

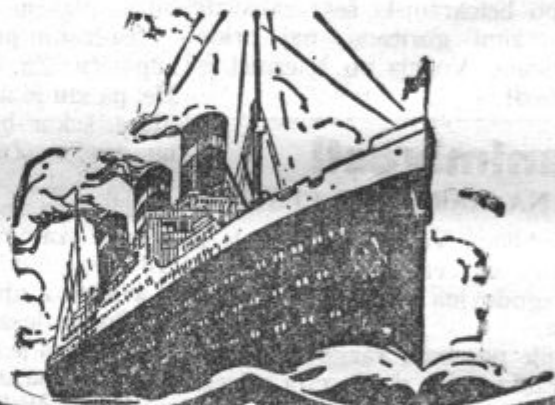
Kumno, Janež, rdečo deteljo, semensko ajdo, lipove cvetje, suhe gobe itd. plačuje najbolje

SEVER & KOMP., Ljubljana
Wolfova ulica št. 12. 36

Kupimo

vsako množino 34

starega svinca
Puškarna v Kranju.



Parnik

“**LEVIATHAN**”

Najmodernejši, največji in najtaksurijoznejši oceanski parnik. Najvišje zmognosti iznajdljivosti, znanosti in moči kapitala so vtelesene v izdelavi tega divnega parnika. Neprimerljiva udobnost v vseh razredih.

Prva vožnja v NEW YORK dne 7. avgusta,
28. avgusta in 18. septembra itd., vsake tri tedne v torek od Southampton-Cherbourg. — Podrobna pojasnila potom spodaj navedenih naslovov.

BREMEN-NEW YORK

Direktna zveza s krasnimi ameriškimi vladnimi parniki. Neprekoaljivi po udobnosti, čistosti in izborni oskrbi. Hitre in varne ladje. 3839

„Georg Washington“ „President Fillmore“ „President Harding“
„President Roosevelt“ „America“ „President Arthur“

Zaktevajte podrobna pojasnila in brodarški list šte. 216.

Ugodna prilika za prevažanje blaga.

UNITED STATES LINES

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo: Beograd, Palata Beogradske Zadruga, i podružnica v Ljubljani; Zadruga Zveza, Ljubljana.